

Slik løser vi fosterhjemskrisa!

- Innspill til partiprogram fra Norsk Fosterhjemsforening

Fosterhjem er en uvurderlig ressurs for det norske samfunnet. Barn og unge i fosterhjem deltar oftere i arbeidslivet og har bedre helsemessig livskvalitet, sammenlignet med andre tiltak¹. I tillegg ser vi at barn og unge, som har vokst opp i stabile fosterhjem, klarer seg omtrent like godt i voksenlivet som jevnaldrende uten tiltak fra barnevernet².

Vi står i en prekær situasjon hvor vi mangler mellom 200 og 300 fosterhjem hvert år. Fosterhjemsundersøkelsen 2024³ viser at stadig færre fosterhjem ønsker å ta på seg nye oppdrag og kun én av fire kan anbefale jobben videre. Dette skaper en uholdbar og alvorlig situasjon for sårbare barn og unge. Den gode nyheten er at fosterhjemskrisa kan løses ved hjelp av treffsikker politikk og systemendringer i fosterhjemsomsorgen.

Fosterhjemsundersøkelsen 2024 munner ut i flere viktige tiltak for å rekruttere og beholde flere fosterhjem, slik at flere barn og unge får et trygt og stabilt hjem å vokse opp i.

I et partiprogramarbeid hvor gode formål skal settes opp mot hverandre ønsker vi å minne om at få andre investeringer er like lønnsomme som fosterhjemsomsorgen. En rapport fra Menon Economics viser nemlig at samfunnet går tilbake 11 kroner for hver krone som er investert i fosterhjem⁴.

Seks tiltak for å rekruttere flere fosterhjem:

1. **Gi frikjøpte fosterforeldre rettigheter og beskyttelse som om de var arbeidstakere.** Det kan ikke lenger være slik at fosterforeldre opplever økonomisk utrygghet som følge av dagens økonomiske ordninger. Derfor bør frikjøpte fosterforeldre ha krav på tjenestepensjon, yrkesskadedekning, rett til sykepenger fra 1.dag og oppsigelsesvern.
2. **Mer medbestemmelse til barna og partsrettigheter til barn over 12 år.** Barn har rett til å uttrykke sin mening, og bør få bestemme mer i egne saker knyttet til samvær eller tilbakeføring.
3. **Etter 3 år i fosterhjemmet skal plasseringen vurderes å ikke lenger være midlertidig.** Fosterhjemsomsorgen er primært et midlertidig tiltak, men mange barn har hele oppveksten sin i fosterhjem. Noen skal ikke gjenforenes med familien sin.

---

¹ <https://www.menon.no/fosterhjem-har-en-veldig-stor-samfunnsokonomisk-verdi/>

² <https://www.barneombudet.no/vart-arbeid/publikasjoner/blod-er-ikke-alltid-tykkere-enn-vann>

³ <https://www.fosterhjemsforening.no/fosterhjemsundersokelsen-2024/>

⁴ <https://www.menon.no/fosterhjem-har-en-veldig-stor-samfunnsokonomisk-verdi/>

For å gi disse den stabiliteten og forutsigbarheten de trenger, må det tidligere avklares hvor de skal vokse opp.

4. **Lovfeste statlige kriterier for kvalitet og godtgjøring.** Hvor barna bor skal ikke påvirke deres trygghet og rammer for en stabil og forutsigbar oppvekst. For å sikre likebehandling bør kommunene pålegges å følge nasjonale krav for kvalitet og økonomiske rammer som et minimum.
5. **Styrke barnas rettssikkerhet ved å gi fosterforeldre prosessuelle rettigheter.** Ved at fosterforeldrene får mulighet til å delta i de viktige prosessene rundt barnet, blir barnets sak blir bedre opplyst. Fosterforeldre har det daglige ansvaret for barn og unge i fosterhjem, men mangler rettigheter til innsyn, kontradiksjon og klage på vedtak for å kunne ivareta barnets interesser til barnets beste.
6. **Retten til ettervern må fylles med innhold.** Ettervern er en rettighet, for unge med barneverntiltak, fra de er 18 år. Det er i dag veldig tilfeldig og opp til hver enkelt kommune hvilke tiltak som tilbys i ettervernfasen. Det må nasjonale krav på plass for ettervernstiltak innen både praktisk, økonomisk og emosjonell støtte. Ettervern er et viktig tiltak for å motarbeide utenforskap hos unge voksne. I tillegg er det en lønnsom investering, fordi hver krone investert i ettervern gir samfunnet 5 kroner tilbake⁵.

Oslo, august 2024

Norsk Fosterhjemsforening

Generalsekretær

Politisk Rådgiver
elisabeth@fosterhjemsforening.no
98824316

---

⁵ <https://www.fosterhjemsforening.no/ettervernsrapport/>